

Ātros kredītus parādu apmaksai izmanto aizvien mazāk

Divu gadu laikā no 35% līdz 24,6% krities to kredītņēmēju skaits, kuri noformējuši ātros kredītus, lai spētu izdzīvot līdz nākamajai algai. Turklāt to kredītņēmēju skaits, kuri ātros aizdevumus kārtoja, lai laikā varētu nomaksāt kredīta vai līzings maksājumus, sarucis četras reizes – no 16% līdz 4,6%. Par to liecina Gudriem.lv ātro kredītu salīdzināšanas servisa veiktā pētījuma dati. Atrās kreditēšanas uzņēmumi, komentējot pētījuma datus, arī apstiprināja šo tendenci. Vairums klientu šobrīd izvēlas aizņemties summas apjomā no 100 līdz 150 Ls un vairumā gadījumu kredīts paredzēts lielāku pirkumu veikšanai nevis iepriekšējo parādu segšanai.

Gudriem.lv veica līdzīgu aptauju arī 2010. gada novembra vidū un rezultāti atklāja tā brīža ekonomiskajam stāvoklim raksturīgu tendenci – klienti ņēma kredītus, lai izdzīvotu līdz nākamajai algai, segtu rēķinu maksājumus, kā arī, lai iegūtu līdzekļus izbraukšanai no valsts, meklējot darbu citās zemēs. Analoga aptauja tika veikta arī 2011.gadā un tās dati norādīja uz ekonomiskā stāvokļa uzlabošanos.

Divu gadu laikā sarucis to kredītņēmēju skaits, kuri noformē ātros kredītus, lai izdzīvotu līdz nākamajai algai. 2010.gadā 16% respondentu atbildēja, ka noformē ātro kredītu, lai laicīgi veiktu līzings vai kredītu maksājumus; šobrīd šis skaitlis sarucis līdz 4,6%. No 11% līdz 6,1% sarucis arī to respondentu skaits, kuri ņem ātro kredītu, lai atdotu parādus radniekiem un draugiem un norēķinātos par komunālajiem maksājumiem. Vairāk kā divas reizes pieaudzis to klientu skaits, kuri ņem ātros kredītus lai iegādātos lielākus pirkumus. 2010. gadā šo klientu skaits bija 11% un šobrīd tas ir izaudzis līdz 28,9% (20,2% respondentu atbildēja, ka ņēmuši kredītu preču iegādei un 8,1% - ceļojumu iegādei).

Komentējot aptaujas datus, ātrās kreditēšanas uzņēmumu pārstāvji apstiprināja, ka pieprasījums pēc kredītiem gada laikā ir ievērojami audzis, turklāt mainījušies arī kredītu izmantošanas mērķi. Latvijas kreditēšanas uzņēmumu asociācijas priekšsēdētājs Dāvis Barons stāsta, ka liela daļa klientu šobrīd izvēlas ņemt ātros kredītus, lai iegādātos lielus pirkumus, kuriem pārdevēji izsludinājuši atlaides vai akcijas. „Lai nepalaistu garām lieliskas akcijas, iedzīvotāji bieži vien izmanto iespēju ņemt ātros kredītus. Ir pietiekoši daudz gadījumu, kad klienti ņem precīzas (ne īpaši lielas) summas uz ļoti neilgu laika periodu.”

Vidējā kredīta summa 2 gadu laikā palikusi nemainīga - 100 Ls. Pēdējā Gudriem.lv veiktā pētījuma rezultāti rāda, ka vairums klientu izvēlas ņemt kredītu līdz 100 Ls, 14,5% - 100 līdz 150 Ls, bet 150 – 200 Ls – 9,4% respondentu. Kredītu apjomā virs 300 Ls gatavi noformēt (vai jau ir noformējuši) tikai 7,3% aptaujas dalībnieku. „Neskatoties uz to, ka praktiski visi ātrās kreditēšanas uzņēmumi divu gadu laikā ir palielinājuši maksimālo kredīta summu, tendence paliek nemainīga – klienti tāpat visbiežāk izvēlas noformēt kredītu par summu līdz 100 Ls”, skaidro OA 4finance pārstāvis Toms Jurjevs. „Tas liecina par iedzīvotāju tieksmi rūpīgi pārdomāt kredītu ņemšanu un naudas atdošanas iespējas.”

Maksims Ivanovs, Greencredit valdes loceklis brīdina, ka pēdējo divu gadu laikā krietni pieaudzis arī krāpniecisku darbību skaits, kas saistīts ar ātrajiem kredītiem.

”Mēs redzam, ka to kredītņēmēju skaits, kuri laikā nenomaksā kredītsaistības divu gadu laikā īpaši nav mainījies. Portāla Gudriem.lv aptaujas dati rāda, ka 52% klientu nomaksā kredītu laicīgi, 11% respondentu pagarinājuši atmaksas termiņu par vienu mēnesi, 8,3% - par 2 mēnešiem un ir bijuši arī gadījumi, kad kredītņēmēji aizmirst par savām saistībām.”

„Problemātisko klientu skaits ir 8 – 15% no visiem kredītņēmējiem. Visbiežāk kredīta atmaksa aizkavējas, jo klienti laikā nesaņem algu, tiek pārtrauktas darba attiecības vai arī gadījumos, kad kredīta summa ir iztērēta neparedzētiem mērķiem,” skaidro Dāvis Barons. „Pēc asociācijas datiem lielākā daļa kredītņēmēju ir vecuma grupā no 25 līdz 30 gadiem, kā arī no 40 līdz 50 gadiem. Ir arī kategorija klientu, kas jau sākotnēji ņem kredītu bez nolūka to atdot. Šādi klienti pārsvarā ir vecuma grupā līdz 25 gadiem un summa lielākajā skaitā gadījumu – no 100 līdz 125 Ls.”

Tipiska ātro kredītuņēmēja profils – jauns vīrietis, vecumā līdz 30 gadiem, ar stabiliem ienākumiem. Eksperti apliecina, ka divu gadu laikā pieaudzis jauniešu skaits (vecumā no 18 līdz 21 gadam), kuri noformē sms kredītu, turklāt sieviešu un vīriešu klaidis šajā vecuma grupā ir līdzīgs. Vairāk ātros kredītus izvēlas ņemt sievietes ar augstu ienākumu līmeni un vīrieši ar vidēju ienākumu līmeni.

Aptauja tika veikta no 5. līdz 17. novembrim un tajā piedalījās 745 respondenti.